

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 23 November 1902.

N:o 8

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Prins Gustaf Adolf (med 1 porträtt). I Oxford (med 6 illustr.) Nöden i Norrland (med 1 illustration). Thomas Riise Segelcke † (med 1 porträtt). En 40-årsdag (med 2 illustrationer). En ny debutant (med 1 porträtt). HVAR 8 DAGS pris-täflan. Konung Leopold af Belgien (med 1 porträtt). Georg Brandes (med 1 porträtt). Kajsar Wilhelms besök i England (med 1 illustration). Med Selma Lagerlöf i Dalarne (med 6 illustr.) Det vackra Tottieska huset i nytt skick (med 5 illustr.) En herregårdssågen. Originalberättelse för HVAR 8 DAG af C. C. Veckans porträttgalleri (med 20 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

PRINS GUSTAF ADOLF.

Det senaste porträttet, med anledning af 20-årsdagen, den 11 november.

PRINS GUSTAF ADOLF.

Den 11 innevarande nov. fyllde H. K. H. her-
tigen af Skåne 20 år. Närmast med anledning häraf
återgifva vi det senast af den unge prinsen tagna
porträttet, hvarpå han synes iförd sin uniform som
underlöjtnant i Svea lifgarde. Prinsen, som inträdde
i krigstjänst den 6 juni 1891, utnämndes nämligen
den 21 januari i år till underlöjtnant i nyss nämnda
regemente samt till samma grad i Kronprinsens hu-
sarregemente.

Prins GUSTAF ADOLF har, liksom alla medlem-
mar af vår nu varande svenska konungafamilj, er-
hållit en omsorgsfull och djuggående uppfostran, hvori
det bokliga spelat en stor roll, såsom det höfves

för en furste och tronföljare. Han vistas nu som
bekant i Uppsala i och för studier. Prins Gustaf
Adolf tager äfven del i studentlifvet och har för
visso genom sitt enkla och naturliga uppträdande
blifvit populär bland Uppsalastudenterna.

Intresserad sportsman, har prins Gustaf Adolf
verkat för idrottens utöfvande i Uppsala.

Den unge prinsen kommer att under vårterminen
studera vid Kristiania universitet. Som bekant, har
han upprepade gånger förut besökt Norge och där
fört ett friskt turistlif i fjällen med både nöjen och
umbäranden.

I OXFORD.

För HVAR 8 DAG af P. G. Norberg.

All världens studenter, huru olika de än i mångt
och mycket kunna vara i skilda land, torde dock
bland alla nationer hafva ett väsentligt drag gemen-
samt, nämligen en sträfvan att göra studentären till
ett slags dagar i Aranuez. Ett villkor för detta
är att en klangfärg af herdestämning alltid skall
finnas i den blåsta melodien, hurudan än pipan är,
på hvilken den spelas. Af herdestämning med dess
sorglöshet, dess drömmande skönhetsdyrkan, dess
obestämda svärmeri.

Det vore nog icke lätt att finna en universitets-
stad, där alla betingelser till att göra idyllen full-
ständig så finnas för handen, som i Oxford. Det
ligger i den vänaste natur, bland gröna ängar och
lummiga mjuka kullar, mellan hvilka Isis (som Tham-
sen heter häruppe) och dess tillflöde, Cherwell,
slingra sig fram under makliga själfbetraktelser. Kli-
matet är mildt och saftigt. Luften är endast sällan
skarpt klar, och dess vanliga disighet eggjar icke
blivden att spana åt osäkra horisonter, utan att njuta
hvad som är närmast och närvarande.

Och hela universitetlifvet, så som det ännu
lever kvar i sina ålderdomliga former, passar så
bra i ramen. Där bo studenterna som ordensbröder
i sina romantiska colleges. Iklädda vida kåpor, van-
dra de omkring i genljudande hvalgångar, där deras
steg väcka urgamla ekon till lif. Trappornas nötta
afsatser påminna dem om, hur många generationer
djupt det fotspår är, i hvilket de tråda. Hela den
atmosfär i hvilken de röra sig är starkt mängd med
ärevördig medeltid, och medeltiden är icke möjlig,
utan beväxt med frisk murgröna. Midt ibland allt
det gamla, rufvande och vittrande smyga dock sol-
strålarna omkring, och när de smeka gräsmattans
ständigt lena sammet på borggården, locka de tan-
ken att dröja vid lifvets evigt unga, evigt omätligt
djupa källa. Att drömma, icke att pejla.

Collegets stora fyrkant famnar en värld för sig,
och utanför denna kommer studenten knappast vid
andra tillfällen än de, då han spelar boll på de
öppna fälten, eller sträcker ut till rodd i sin smala
båt uppför de spegelblanka åarnas många buker.
Friluftsnöjen i sällskap med muntra kamrater är det
enda han söker utom sin borg.

* * *

Ur många synpunkter har det engelska student-
lifvet en för oss aldeles säregen prägel. Och efter-

som vi i Oxford hafva att söka dess fullödige-
stryck, kan det löna sig att äfven kasta en blick
på den tafva som innefattas af den idylliska ramen.

Universitetet har en helt olika ställning mot hos
oss. Det har nämligen en ganska abstrakt tillvaro
som förenande länk mellan de olika colleges, på
hvilka studenterna äro fördelade. Dess hufvudupp-
gift är icke att bibringa kunskaper, utan att kon-
trollera de kunskaper som studenten annorstädes för-
värfvat sig. Professorerna hafva visserligen föreläs-
ningsskyldighet, men eftersom den studerande i re-
gel har alla studiebehof tillgodosedda inom sitt col-
lege, äro föreläsningarne icke mycket besökta. Här-
vid är dock väl att märka, att flertalet engelska
studenter ligga vid akademien blott för att komma
i åtnjutande af en allmän, högre uppfostran, och
icke tillhöra någon bestämd fakultet. De som be-
drifva fakultetsstudier äro gifvetvis skyldiga att
besöka resp. universitetsprofessorernas föreläsningar.

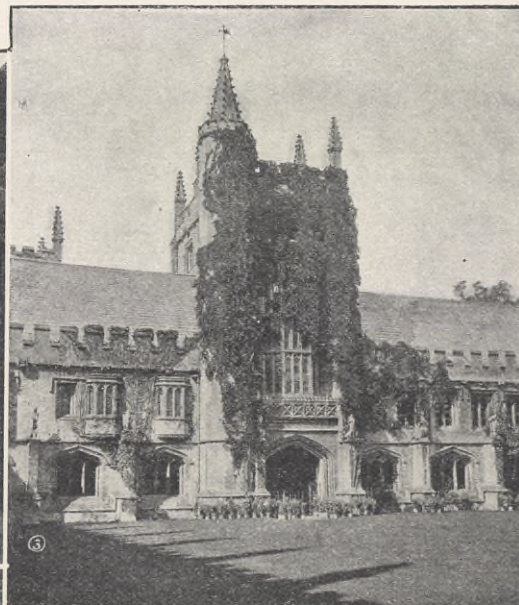
Hufvudsakligen blir universitetet därför en exa-
mensanstalt. Ty inom colleget kunna inga exa-
mina afläggas. Dessutom utöfvar det disciplinär
myndighet. De ämbetsmän som handhafva denna
myndighet och tillse att föreskrifna ordningsregler
iakttagas af studenterna kallas proctors. Skulle det
någon gång genom vederbörandes brist på tillmötes-
gående behöfvas handgriplig auktoritet, har proctorn
i sina »bulldoggar» benämnda tjänare medel att göra
den gällande.

Någon studentexamen i vår mening finnes icke
i England, men universitetet vill naturligtvis ändå ha
säkerhet för, att de som vilja bli dess lärjungar äro
något så när kvalificerade. Den som anser sig ha
förvärfvat förkunskaper nog för att öfvergå till aka-
demiska studier, eller tycker tiden vara inne att
njuta några glada ungdomsår på klassisk mark måste
därför, såvida han icke kan förete »mogenhets»intyg
från giltig auktoritet, underkasta sig en inskrifnings-
pröfning. Då han fullgjort hvad härutinnan före-
skrifves, anmäler han sig till matrikulation, och sedan
han aflagt ed på att vara den regerande fur-
sten och hans hus trogen, samt högtidligen förbun-
dit sig att ställa sig universitetets statuter till efter-
rättelse, är han immatrikulerad som akademisk med-
borgare.

Statuterna äro delvis ganska egendomliga. De
föreskrifva till exempel att studenten skall bära en
mörk eller gråaktig dräkt, och förbjuda honom att

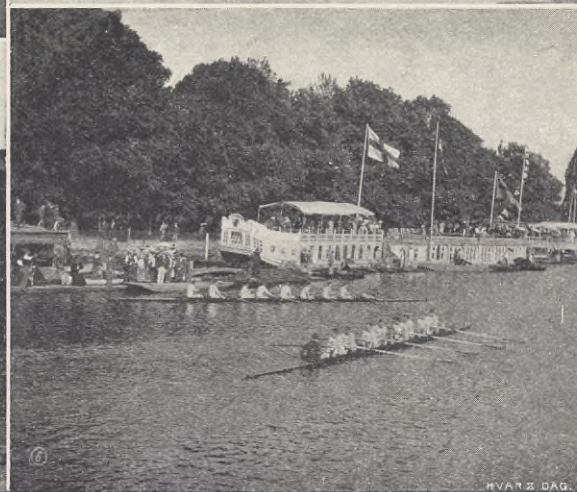
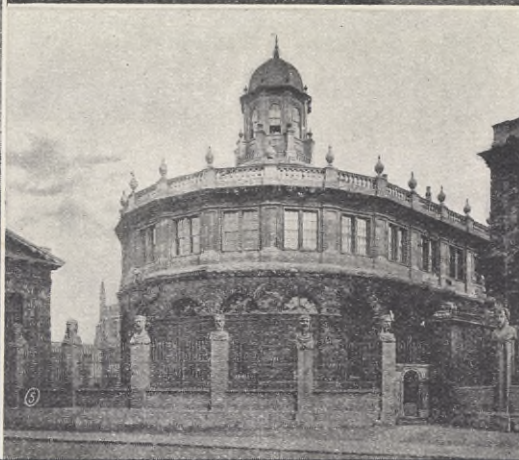
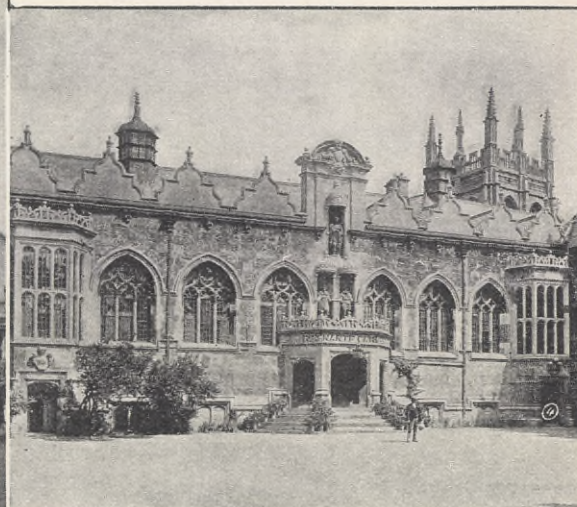
BILDER FRÅN OXFORD.

CHRIST CHURCH COLLEGE. Det största af Oxfords 21. I tornet sitter den berömda klockan "Big Tom", som hvarje afton kl. 9 slår 101 slag, till minne af det ursprungliga antalet af de studenter, som tillsammans bildade colleget. Antalet är dock numera tredubbladt.

MAGDALEN COLLEGE. Från tornet, som skymtar vid vänstra kanten, sjunger Magdalena Choir kl. 6 hvarje första maj morgon.

ORIEL COLLEGE, som Cecil Rhodes tillhörde och dit han testamenterade betydande summor.

MATSALEN, THE HALL, I CHRIST CHURCH COLLEGE. Vid bakre kortväggen är den upphöjda "dais", där de förnämligare inom Colletget sitta till bords.

SHELDONIAN THEATRE, där de förnämsta promotionerna äga rum en gång om året. I bakgrunden skymtar Bodleyanska biblioteket.

KAPPRODD PÅ THAMSEN. Vid stranden ligga collegens barkar färdiga. Här skiftar man kostym, här förvarar man sina båtar och utensilier. Från andra våningen ha åskådarna en präktig utsikt.

Klické: Kon. A.-B. Benet Stjefersparre Stilm—Glg.

visa sig offentligen i kragstöflar, eller att bära långt hår. Han må icke besöka teatrar och gladiatorspel, icke jaga vilda djur med hundar, eller snärja dem i nät, icke sysselsätta sig med falkenering, icke bära armborst eller andra krigsvapen o. s. v.

I de allra flesta fall är studenten medlem af ett college. Colleet kan på sätt och vis sägas bilda en högre boarding-school efter typiskt engelskt mönster. Ty icke nog med att studenten till största delen åtnjuter sin undervisning inom colleet, ofta bor och äter han där äfven fullständigt. Atskilliga colleges ha dock så stor tillslutning att många af dess medlemmar måste inackordera sig ute i staden.

Colleet styres af rektor (Master) och råd (the Society). Rådets medlemmar (fellows) kunna äfven vara lärare och studieledare (tutors), men äro icke identiska med dessa. Inom colleet finnes äfven en ämbetsman, College Dean, som har en ställning, motsvarande den som proctorn har vid universitetet. En mera underordnad men icke minst viktig funktionär är betjänten (scout). Hvar korridor har sin scout, som således får omkring fem herrar att dela sin uppmärksamhet på. — Studenterna indelas efter ålder och värdighet i graduates, som redan aflagt sin kandidat- (Bachelor-) examen, och ograduade, som ännu icke bestått densamma. De senare kallas under sin första termin för »freshmen». Samtliga Master-of-Art's gå under det gemensamma namnet »Dons».

Hvarje student — som bor inom colleet — har ett par smärre rum till sin disposition, där han bor, studerar och äter alla mål utom middagen. Ibland ser han sina vänner hos sig på ett breakfast-party, den vanligaste formen af kamratligt förplägande.

Redan på morgonen träffar hela colleet tillsammans en gång, nämligen vid den allmänna morgonbönen, som förrättas i det till colleet hörande kapellet. Morgonbönen har äfven ett mera oegentligt syfte, nämligen att kontrollera, att medlemmarna äro vid colleet närvarande. Allt eftersom de strömma in genom dörren till kapellet afprickas deras namn i dörrvaktarens lista.

Vid middagen, som vid femtiden gemensamt intager i the Hall, äro alla åter samlade. Hallen, rektoriet hade jag så när sagt, är stor och rymlig, och i skuggan af fördade fäder och donatorer som ståta bakom sina förgyllda ramar längs efter vägarne, sitta här hela svärmen af collets bebyggare till bords vid väl dukade långbord. På ena kortsidan är golfvet något upphöjdt och vid det här tvärvis uppställda bordet ha de förnämsta inom colleet sin plats.

Efter middagen bryter man genast upp och drar sig tillbaka till studerkammarens eller läsrummets (common-room) frid. I somliga colleges är det dock endast för fellows som ett dylikt »combination-room» finnes inrättadt.

Sin vederkvickelse från ofta icke alltför trägna studier söker »Oxford-mannen», såsom äkta engelsman, i sporten. Utom cricket, fotboll, kapprodd o. s. v., hvilka »ämnen» han ibland studerar med ett allt uppslukande intresse, förtjänar äfven den originella rättjakten, som ännu ibland bedrivs, sitt särskilda omnämnande. Detta ädla nöje består i att hetsa hundar på råttor, som vid åstränderna särskildt infångats för ändamålet. Råttorna släppas en och en ur buren för att börja en förtviflad flykt för lifvet, och åskådarna afvaka jaktens utgång med något af den spänning, som publiken vid en tjurfäktning torde erfara.

Den stämning af kloster, som både den arkitektoniska och den inre ålderdomligheten och slutenheten meddela åt ett college, blir ännu fullständigare genom studentdräkten. Denna består af baretå (cap) och vid kåpa (gown) med utmärkande modifieringar för graderade och fellows, och måste enligt föreskrift bäras vid middagen, vid gudstjänster, föreläsningar o. s. v. Dessutom får ingen student, som ej vill råka i kollision med proctorn efter skymningens inbrott visa sig i staden i lekmanndräkt. Han gör förresten bäst i att hålla sig hemma i tid, ty colleet stänges kort efter kl. 9 e. m. och den som kommer senare har att betala »gatebill» för att slippa in. Efter kl. 12 midnatt äro portarne oveckligen stängda.

Vi ha härmed tangerat en annan sida af vårt ämne, det »icke tillåtnas». Proctorn beifrar som antydtt brott mot bestämmelser om begagnande af studentdräkt efter mörkrets påfallande. College deanen inskrider å ämbetets vägnar om studenten icke besöker det föreskrifna antalet morgonböner i veckan (vanligen fyra) eller om han får för stor porträkning, d. v. s. kommer hem efter stängningsdags kväll på kväll. Första gångerna slipper man undan med varning af olika beskhet, men proctorn kommer snart och vill ha böter, och deanen beröfvar en privilegiet att få köpa sig in på kvällen (stops the gatebill). Till slut, om hvarken varningar eller böter hjälpa, blir vederbörande »rusticerad», d. v. s. förvisad från universitetet för en viss tid. Rusticeringen är ett allvarligt straff för den som studerar på allvar (för att taga »Honours»), ty en dylik examen måste afläggas på fyra år, hvarken mer eller mindre, och blir man förvisad på en termin eller mer, hvilken tid då icke räknas eller kan ersättas, så är ens akademiska karriär ohjälpligen förstörd. Utan »heders»-examen kan man ej bli hvarken tutor eller fellow.

För att fullständiga denna kortfattade teckning, bör jag kanske äfven nämna ett par af Oxfords mest karakteristiska »dagar». Den 5 nov. förekommer gärna en sorts torngriff mellan studenterna och stadens borgare (Town and Gown). Det är minnet af Guy Fox' misslyckade försök att spränga parlamentet i luften (1605), som firas på detta vis. — Festliga äro äfven de dagar, då roddtäflingarna mellan de olika collegen äga rum. Dagen avslutas med den »Bump-supper», som det segrande båtlaget ger för sitt college. — Och slutligen må commemoration-week nämnas, dagarna närmast efter läsarets slut i juni, då studenternas vänner och bekanta, särskildt de yngre kvinliga, öfversvamma lärodsstaden och frässa i baler och utflykter efter uppsaliensiskt vår-fest-manér. Fast sång och serenader få de vara utan.

Egendomligt nog är det i England, den kallt praktiska pänningbegåfningens och den torra prosans förlöfvade rike, som Oxford är beläget. Denna omständighet kan dock få utseende af en tanke, af något mera och djupare än en tillfällighet. Ty icke nog med att ytterligheterna ofta beröra hvarandra. En ytterlighet frambringar nog gärna sin motsats. Studenternas Oxford är en ytterlighet, idyllen drifven till sin spets, och man har stort skäl att klaga öfver dess obetydliga praktiska resultat. Som motvikt kan den ju ändock ha sitt värde. Och så länge det endast är de förnämna och rika, som kunna kosta på sig en studievistelse i Oxford (det är nämligen ett mycket dyrt nöje), får nog idyllen vara ostörd. Ty i England är man mån om sina ärfda privilegier.

NÖDEN I NORRLAND.

Uth. HVAR 5 DAG.

Kitché: Kem. A.-B. Renjt. Sjöfverparre Stålm.—Öbg.

CENTRALA NÖDHJÄLSKOMMITTÉN: Från vänster å fotografien räknadt sitta: närmast häradshöfding Kronlund, distrikthefen Taube, ordf. Berlin, jägmästaren Bremberg, d:r Svenonius, sekr. Stadling.

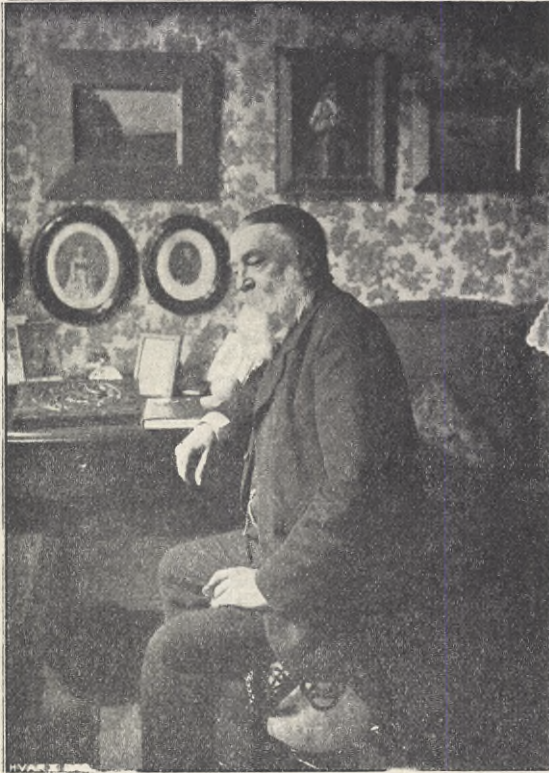
I konselj fredagen den 24 okt. tillsattes, såsom man väntade, den centrala kommittén för ordnandet af arbetet till nödens lindrande i de af missväxt hem-sökta landsdelarna. Kommitténs ordförande blef se-kreteraren i öfverståhållareämbetets kansli fil. d:r Jakob Berlin och till ledamöter nämndes distriktsche-fen greve C. O. Taube, häradshöfdingen G. A. E. Kronlund, jägmästaren F. O. Bremberg och geologen vid Sveriges geologiska undersökning, fil. d:r F. W. Svenonius. Såväl ordföranden som ledamöterna äro af k. m:t utsedde med hänsyn till deras kännedom om förhållandena i den landsända, som företrädes-vis blir föremål för kommitténs omsorger: öfre Norr-land. Hr Berlin är norrländing till börden samt har en tid varit t. f. landshöfding i Västerbottens län, hr Kronlund är domhufvande i vår nordligaste dom-saga, för hvilken han på mångahanda sätt lagt i da-gen stor nitälskan, icke minst under de nuvarande bekymmersamma tiderna, hr Bremberg har haft sin förnämsta verksamhet i de norrländska reviren, och hr Svenonius är bekant för sin synnerligen noggranna kännedom om öfre Norrland. Greve Taube slut-ligen representerar Norrbottens län i första kamma-ren, men kommer väl att företrädesvis såsom trafik-man tillföra kommittén en betydande kraft. Af kom-mitténs medlemmar sitta för öfrigt hrr Berlin och Bremberg i första kammaren såsom ombud för Vä-sterbottens län, hr Kronlund representerar sin dom-saga i andra kammaren, och hr Svenonius' namn har under de senare åren ofta varit nämndt vid uppständna ledigheter å Västerbottens länsbank i för-sta kammaren.

På därom gjord ansökan har emellertid k. m:t entledigat t. f. underståhållaren J. Berlin från upp-draget att vara ordförande i centrala nödhjälpskom-mittén, samt förordnat till ordförande i samma kom-mitté f. d. generalkonsuln C. Juhlin-Dannfelt.

THOMAS RIISE SEGELCKE. † DANSKA MEJERIHANDTERINGENS FADER.

Professorn i mejerilära och landbruksbokhålleri vid Land-bohöjskolan Th. Riise Segelcke, den danska mejerihand-terings fader, afled den 12 nov., 71 år gammal. Segelcke gjorde mejeriläran till en vetenskap, nyskapad: därigenom det danska mejeri, hvars smör och metoder sedan gått segrande öfver världen, och gaf därmed utgångspunkten för det danska jordbrukets utveckling till den höjd, det i våra dagar besitter, och som sätter det i stånd att bilda ett solidt underlag för dansk ekonomisk verksamhet i det hela. På mejerilagstift-ningens område har Segelcke förvärfvat sig ett namn som upphofsman till den danska margarinlagstiftningen, som var den första i världen och blifvit ett mönster för alla andra länders.

F. o. c. HVAR 8 DAG.

Kliché: Bengt Sjöfverq 1896.

HARALD WIESELGREN.

Lördagen den 22 nov. var det jämnt fyrtio år sedan sällskapet Idun i Stockholm stiftades. Man vet, att detta sedermera så berömda sällskap tillkom för att till personligt umgänge sammanföra i Stockholm bosatte män, hvilka åt vetenskap, vitterhet och konst på skilda banor ägna verksamhet och intresse. Man vet också, att sällskapet Idun under de fyrtio gångna åren varit obrottsligt trogen sitt program. Endast väl förtjänta personer ha fått tillträde till Idun, och de föredrag samt konstållningar, hvilka äga rum vid sju af sällskapets 10 årliga möten, ha i allmänhet varit af mycket framstående beskaffenhet. Hvad som alltid varit non plus ultra är stämningen, otvungen som ingenstädes eljes; fri i den rätta bemärkelsen och glad.

Men i afseende å Idun finnes det ytterligare något, som litet hvar har reda på. Och det är, att Idun — som icke består sig någon ordförande — har den bästa sekreterare på jorden, den mest kunskapsrike, spirituella och outtröttlige. Hans namn är Harald Wieselgren — namnet på en person, som mer än de fleste verkat för bildningens spridande i Sverige.

I detta bildningsarbete har sällskapet Idun, som tillkom på initiativ af Wieselgren, Key och Nordenskiöld, utgjort en viktig länk. För fyrtio år sedan funnos ännu icke de sammanlutningar inom de olika facken, som sedermera kommit till stånd; då gingo männen på andens fä't hvar och en för sig och sammanträffade högst sällan. Sällskapet Idun fyllde ett verkligt behof och har för sin tid varit epokgörande.

Men om Idun äfven numera icke har den centrala betydelse som förut, så är dess sekreterare, dess allt i allom, Harald Wieselgren fortfarande den samme som förr, lika eldig, lika intresserad af allt, lika skarp i uppfattningen, lika humoristisk! Han må själf tala om, att han känner de sextiosju årens tyngd; det är ingen som märker det — det är ingen, som tror honom. Och när man nu genom HVAR 8 DAG ser hans bild överallt i Sverige, kommer man förvisso att förtroligt säga, ty Harald Wieselgren är ju känd allestädes: »Nej, god dag, Harald, god dag, Wieselgren! Nog syns det på dig, att du är ung till stälen, och det kommer du alltid att förb i!» Och man skall hjärtligt nicka mot den man, som oförskräckt i tal och skrift städe kämpat mot mänsklig dumhet och flärd, och som för resten är en så utmärkt och mångsidig vetenskapsman.

HVAR 8 DAG har också, tack vare hr Wieselgren, blifvit i tillfälle att återgifva en fotografi af det illustra sällskapet, tagen af professor Curman vid ett sammanträde å Lidingöbro värdshus. Idun låter eljes aldrig fotografera sig, så att den här återgifna fotografien, som dock upptager endast ett fåtal af sällskapets medlemmar, är en verklig kuriositet.

O. R.

Kliché: Kon. A.-B. Bengt Sjöfverq, Sthlm—Gbg.

EN GRUPP AF DELTAGARE I EN SÄLLSKAPET IDUNS UTFLYKT till Lidingöbro värdshus, efter amatörfotografi af professor Curman. Bland deltagarne namnteckna vi Prof. Phragmén (1). Prof. Wille (2). Premieraktör O. Hamrin (3). Prof. Jak. Eriksson (4). Artisten Rob. Haglund (5). Öfverintendenten Gellerstedt (6). Prof. Arborelius (7). Nuvarande universitetskanslern, f. statsrådet Gilljam (8). Prof. Malmström (9). Prof. Börjeson (10).

Å OLYMPIATEATERN i Stockholm har en ung debutant, fröken Signe Kolthoff, gjort lycka i de båda roller, hvarti hon hitfills uppträd, nämligen i operetterna »Primadonnan» och »Tjufskyttarne», hvaraf den senare, då detta skrefs, hvarje afton går öfver Olympias scen.

Fröken K. är ett Uppsalabarn. Hon ämnade efter slutade skolstudier inträda vid Akademien för de fria konsterna, men bestämde sig slutligen, då hon hade äfven musikaliska anlag, för konservatoriet. Den begåfvade unga damen har sedan haft förmånen att få sånglektioner af fru J., en i Stockholms musikaliska värld mycket känd och värderad person, som af kärlek till konsten åtagit sig många ungdomars utbildning i den svåra sångkonsten.

I besittning af en behaglig, om också icke stor röst, sjunger fröken K. med mycken säkerhet. Hennes dramatiska begåfning är otvetydig, men hon har ännu i afseende å plastik och minspel åtskilligt att lära. Liflig och entusiastisk, som fröken K. är, tyckes det bero endast af henne själf, om hon vill utveckla sig till en konstnärinna i operettfacket.

HVAR 8 DAGS PRIS-TÄFLAN.

Sedan de i en ofantlig mängd inkomna lösningarne granskats och vederbörlig dragning skett inför Notarius Publicus, som häröfver uppgjort protokoll, ha de för täflingen afsedda prisen sålunda fördelats:

Första pris, Kr. 50, till herr C. G. G. Broberg, Göteborg.

Andra pris, Kr. 20, till herr Carl Rettig, Söderhamn.

Sex extra pris à Kr. 5 hvardera till:
Fröken Siri Djurbergh, Karlskrona.
Herr R. Seldén, Göteborg.
» A. H. Anderson, Stockholm.
» A. Carlsson, Göteborg.
Herr A. von Stapelmohr, Uppsala.
Herr V. C. Berg, Tidaholm.

Desutom har red. såsom ett erkännande af det synnerligen omsorgsfulla arbete, som ägnats åt lösningens utstyrel, anslagit ytterligare ett extra pris, IV årgången af HVAR 8 DAG, till Fröken Signe Lundgren, Engelholm, och ha dessa belopp tillställts resp. vinnare.

Då det tvifvelstän skall intressera alla täflande att se den riktiga lösningen återgifva vi den liksom namnen å alla de täflande hvilka jämte ofvannämnda lycklige pristagare funnit den rätta lösningen.

1, 5, 9, 9, 19, 21, 23, 27, 33, 40, 41, 43, 45, 49, 54, 57, 65, 69, 72, 77, 81, 84, 86, 89, 102, 108, 108, 109, 113, 121, 123, 134, 136, 137, 145, 147, 149, 156, 157, 161, 177, 182, 193, 194, 201, 216, 221, 225, 237, 277, 280, 288, 301, 305, 312, 315, 318, 318, 318, 322, 325, 331, 337, 340, 345, 359, 362, 367, 373, 376, 383, 384, 384, 385, 385, 389, 395, 399, 400, 410, 400, 401, 401, 403, 406, 413, 416, 416, 418, 421, 426, 42, 429, 431, 432, 432, 432, 433, 439, 445, 418, 448, 452, 459, 461, 467, 465, 475, 480, 480, 480, 485, 496, 499, 502, 512, 512, 512, 513, 513, 515, 519, 521, 523, 525, 528, 535, 537, 537, 539, 545, 547, 551, 553, 559, 561, 561, 562, 565, 569, 571, 577, 577, 585, 547, 591, 595, 599, 602, 614, 605, 613, 616, 619, 628, 629, 645, 649, 653, 655, 666, 669, 670, 672, 675, 675, 683, 685, 687, 693, 693, 699, 708, 710, 714, 715, 717, 719, 721, 727, 729, 733, 743, 748, 748, 751, 754, 757, 762, 763, 767, 772, 774, 777, 778, 780, 787, 794, 794, 796, 797, 799, 799, 801, 817.

K. Abrahamsson, Karlskoga; Knut Andréen, Wara; Erik Andréen, Wara; Erik Arnström, Karlskrona; "Asle"; Henning Aspegren, Karlskrona; Gust. Backlund, Göteborg; Wilhelmina Bergström, Liljeholmen; S. Bernander, Göteborg; Hugo Bohm, Linköping; Eric Brattström, Borås; Nils Bruhn, Stockholm; Julia Carlsson, Limhamn; Signe C-m-p, Karlskrona; John Dure, Norrköping; C. Ekberg, Malmö; Oscar Edman, Motala; Alice Ekström, Göteborg; Assar Ekström, Stockholm; Knut Ericson, Söderhamn; J. A. Erikson, Hellefors; John Falei, Linköping; Georg Felldin, Stockholm; Mathilda Fogelberg, Karlskrona; F. A. Hagberg, Byvalla; Elsa Hagelberg, Göteborg; Bror C. Hasselrot, Lund; Hanna Hasselrot, Lund; Helge Hellberg, Bofors; Ivar Hellberg, Hällsta; Alma Hellsten, Mariestad; Milda Hesse, Linköping; Anna Hesse, Jönköping; John E. Ingberg, Bofors; Emil Johansson, Göteborg; Knut Johanson, Wara; Lydia Johansson, Stockholm; Hilda Johnson, Stockholm; Gösta Kellman, Trosa; N. L. Lagerst dt, Göteborg; John Larson, Stockholm; Gunhild Larsson, Norrköping; Adolf Laurin, Norrköping; Hugo Lindh, Wara; Otto Lindberg, Kristinehamn; Linius Lindholm, Karlskoga; Beda Lindqvist, Göteborg; Erik Ljung, Linköping; Bror Lundin, Linköping; F. Fredrik Lundqvist, Stockholm; Emma Magnusson, Linköping; H. Morén, Bofors; Thu e Nerman, Norrköping; Nils J. Nilsson, Göteborg; Erik Nothin, Stockholm; Thorsten Nothin, Fryeled; Oskar Nyström, Norrköping; Axel E. Ohlsson, Eskilstuna; C. H. Olsson, Stockholm; Agda Olofsson, Göteborg; Erik Olsson, Göteborg; Algot Pauli, Landskrona; Elin Pålman, Engelsberg; K. R. Sahlgren, Göteborg; Alice Salomonson, Stockholm; Waldemar Sandberg, Stockholm; Axel E. Sandelin, Stockholm; Ernst Stenbäck, Stockholm; Sico, Göteborg; S. S-g, Stockholm; Ax von Stapelmohr, Uppsala; Sten von Stapelmohr; Eric Stendahl, Jönköping; H. Stendahl, Göteborg; Uno Sterner, Lund; Carl Ståhlberg, Borlänge; John Svensson, Karlstad; Ernst W. Söderström, Göteborg; "Tempo 1902"; Josefine Timelin, Elmhult; David Ulander, Göteborg; E. Wahlberg, Stockholm; Carl E. Wallgren, Göteborg; C. Joh. Wallgren, Gelfe; K. E. Wennberg, Lidköping; Melchior Wernstedt, Strensnäs; Inez Wetzel, Uppsala; Tyra Vide, Långshyttan; E. Wideström, Jönköping; Helge Widerström, Jönköping; Arthur Åhman, Bofors; Hugo Åkesson, Lund; John Öhrink, Öregrund; John Öhrnberg, Kolbäck.

Slutligen erinras därom att efter IV årgångens slut anordnas en liknande täflan med *högre pris*, hvadan lösnummerköpare och prenumeranter böra *gömma samtliga årgångens häften*.

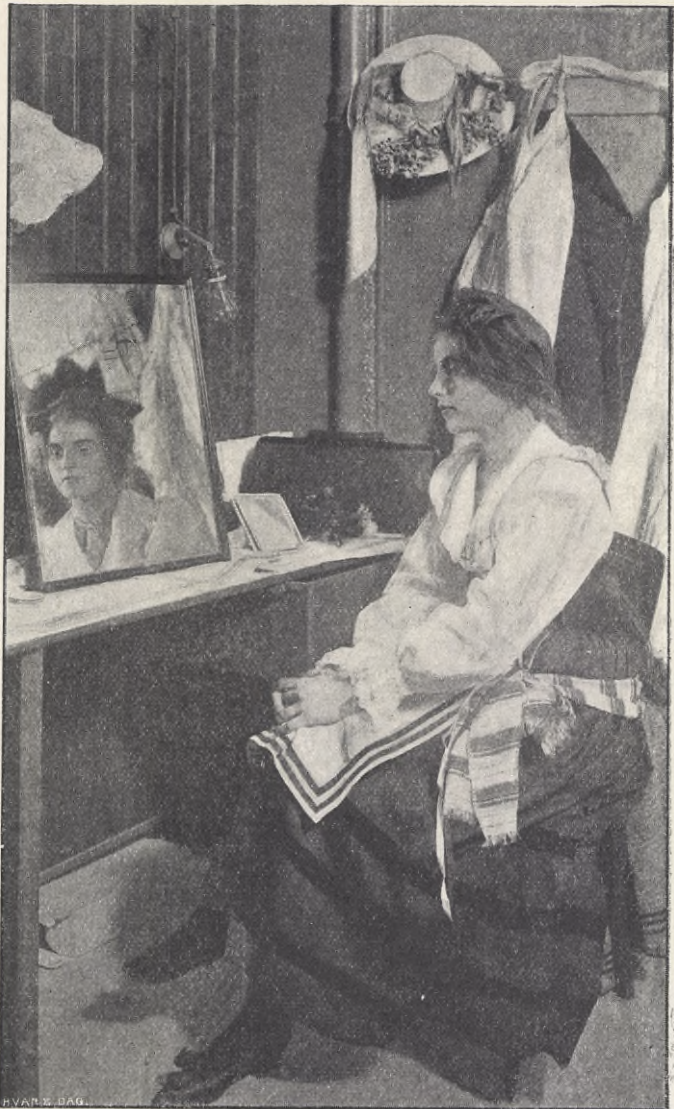

Foto. HVAR 8 DAG.

Kolthoff: Signe Kolthoff.

SIGNE KOLTHOFF, som med framgång debuterat å Olympiateatern i Stockholm.

KONUNG LEOPOLD AF BELGIEN.

Kliché: Benzt Sjöfverparre.

Den 15 november utsatt för ett attentat i Bryssel, hvilket dock misslyckades. Ingen träffades af de skott attentatsmannen, en italiensk anarkist, aflossade.

GEORG BRANDES.

Kliché: Benzt Sjöfverparre.

På inbjudan af Lunds Studenters Nordiska Förening har professor Georg Brandes besökt Lund och därvid blifvit entusiastiskt emottagen och hyllad. I n:o 10 af III årg. återgåfvo vi ett helsidesporträtt jämte biografi af den framstående danske skriftställaren.

KÄJSAR WILHELMS BESÖK I ENGLAND.

Efter fotografi af originalteckningen af S. Begg.

En storpolitisk händelse är tyske kajsarens besök i England hos sin morbroder konung Edward. Välbekant är den nära till animositet gränsande brist på förståelse, som råder mellan de två nationerna, och om denna artighetsvisit säkerligen medför bättre samförstånd mellan de tvenne stormakter-

nas monarker och regeringar, så bidrager den i ingen grad att utjämna nationernas känslor för hvarandra. Emellertid firas kajsaren på det mest storslagna sätt och HVAR 8 DAG har skyndat att skaffa en bild från den stora revyn vid Shorncliffe.

Kliché: Kem A.-B. Benzt Sjöfverparre Sölm—Ölg.

KUNGL. DRAGONREGEMENTET, HVARS HEDERSÖFVERSTE KÄJSAREN ÄR, DEFILERAR FRAMFÖR DENNE.

MED SELMA LAGERLÖF I DALARNE.

Några bilder från de trakter i Dalarne, hvilka SELMA LAGERLÖF skildrat i första delen af sitt stora verk »JERUSALEM».

När nu andra delen af det berömda arbetet »JERUSALEM» af SELMA LAGERLÖF snarligen är att vänta i bokmarknaden, har HVAR 8 DAG ansett af stort intresse att visa i bild de trakter där första delens händelser äro förlagda. Det är genom författarinnans medgifvande och goda hjälp, vi kunnat välja de platser i Dalarne, där berättelsen utspelas och dessutom har fröken Lagerlöf varit behjälplig vid anordnandet af den beskrivande texten ur sin bok. Med dessa bilder för ögonen skall säkerligen boken från Dalarne stå helt levande i minnet, när fortsättningen kommer, detta arbete, som med längtan emotses öfver hela landet.

* * *

Vi lämna nu fröken Lagerlöf ordet:

»Hon hade stort arbete för hand-n, hon, därborta i sin vrå. Höll på med ingenting mindre än att skapa till en hel socken. Hela hemsocknen skulle hon bygga upp med både kyrka och skolhus. Älfven och bron skulle vara med de också, hon ville göra det riktigt fullständigt.

»Hon hade redan hunnit med en god del. Hela den vida bergkransen, som gick rundt om socknen, var rest af små och stora stenar. I alla klyftor hade hon planterat skog af små grankvistar, och med två spetsiga stenar hade hon rest Klackberget

Kliché: Ren- Sjöfverparre.

NÅS KYRKUBY.

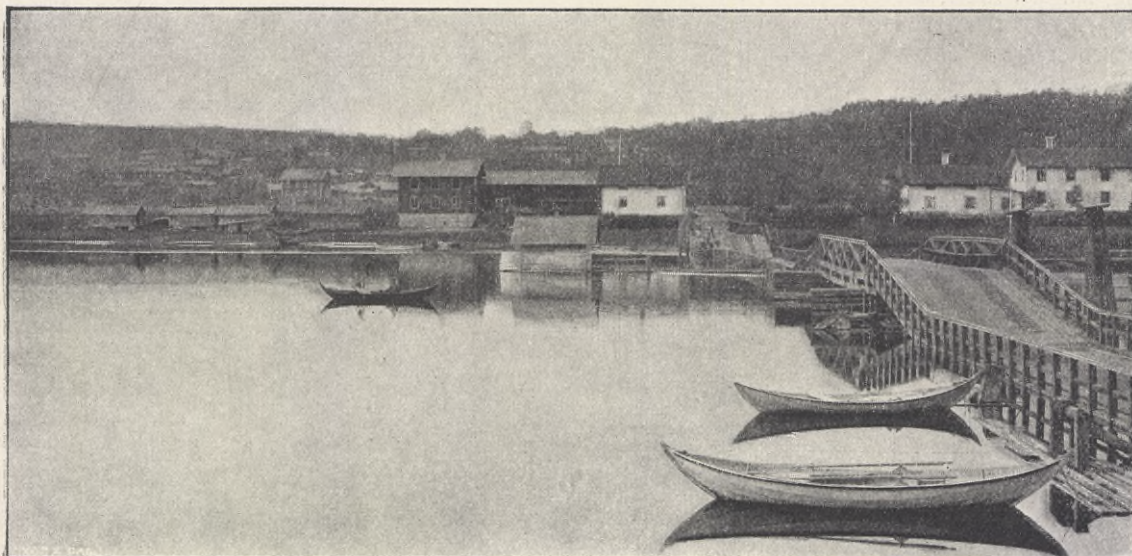
»Hela hemsocknen skulle hon bygga upp med både kyrka och skolhus».

och Olofshättan, som stodo midt emot hvarandra på ömse sidor om älfven och öfverskådade hela dalbottnen.

»Den runda dalen mellan bergen hade blifvit täckt med jord ur en af mors blomkrukor, och så långt var allt rätt, men hon hade inte kunnat få den grönskande och odlad, som den borde vara. Så tröstade hon sig med att detta kunde tänkas vara på våren, innan gräs och säd kommit upp.

»Dalälfven, som flöt bred och präktig genom socknen, hade hon däremot kunnat lägga ut riktigt tydligt med en lång smal glasbit, och den gungande flottbron, som förband socknens båda delar, låg för länge sedan och sam på älfvattnet.

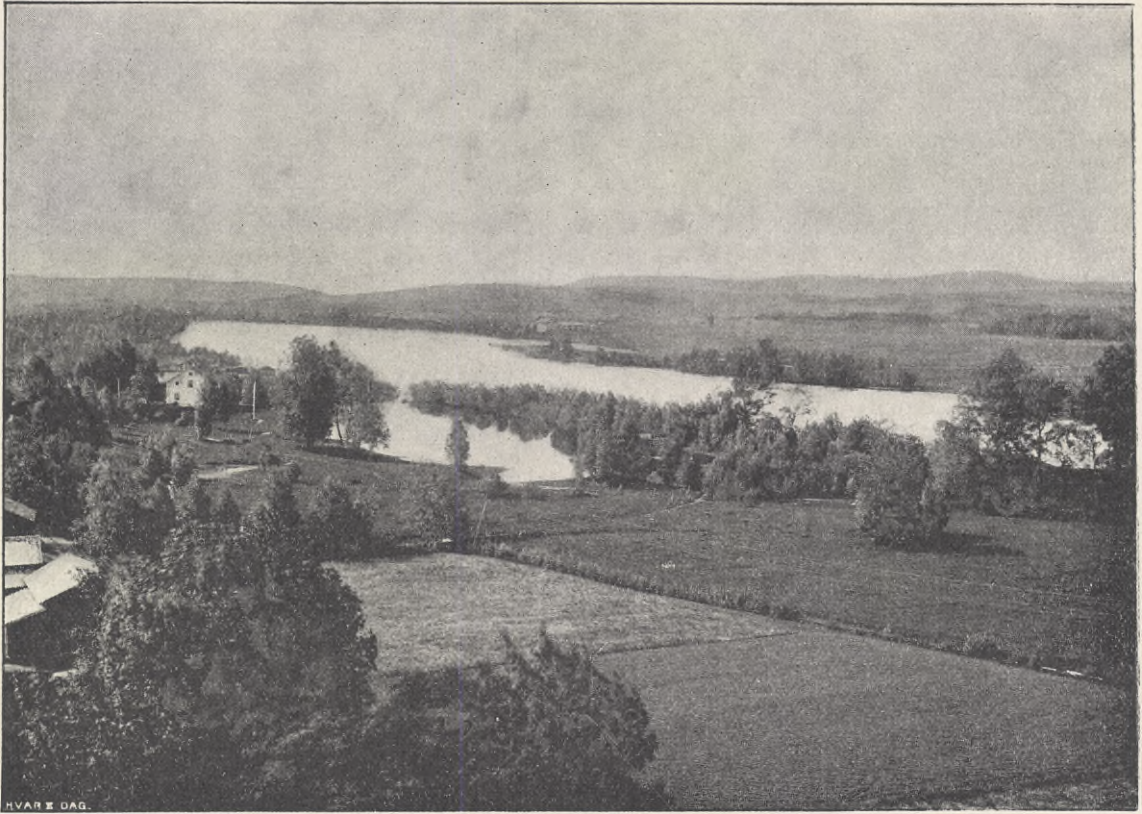
»De aflägsnare gårdarna och byarna hade hon också redan märkt ut med röda tegelstensbitar».

Kliché: Ren. A.-B. Renat Sjöfverparre, Ståm—Ölg.

FLOTTBRON.

»Den gungande flottbron, som förband socknens båda delar, låg för längesedan och sam på älfvattnet».

Kliché: Kem A.-B. Bengt Ståfersparre Stilm—Gbg.

DALÄLFVEN.

»Hon tyckte att det var riktigt vackert»

Långt uppe i norr midt bland åkrar och ängar låg Ingmarsgården, men Kolåsens by låg rätt i öster uppe i bergslutningen, och Bergsåna bruk befann sig längst i söder, där älfven med forsar och fall bröt sig ut ur dalen och trängde fram genom ringberget.

»Hon var egentligen färdig med allt det yttre. Landsvägarna löpte väl sandade och grusade mellan gårdarna och utmed älfstranden. Träddungar voro utplanterade här och där på slätten och invid boningshusen. Flickan behöfde bara kasta en blick på sin byggnad af sten och jord och grankvistar, för att se för sig hela socknen. Hon tyckte att det var riktigt vackert.

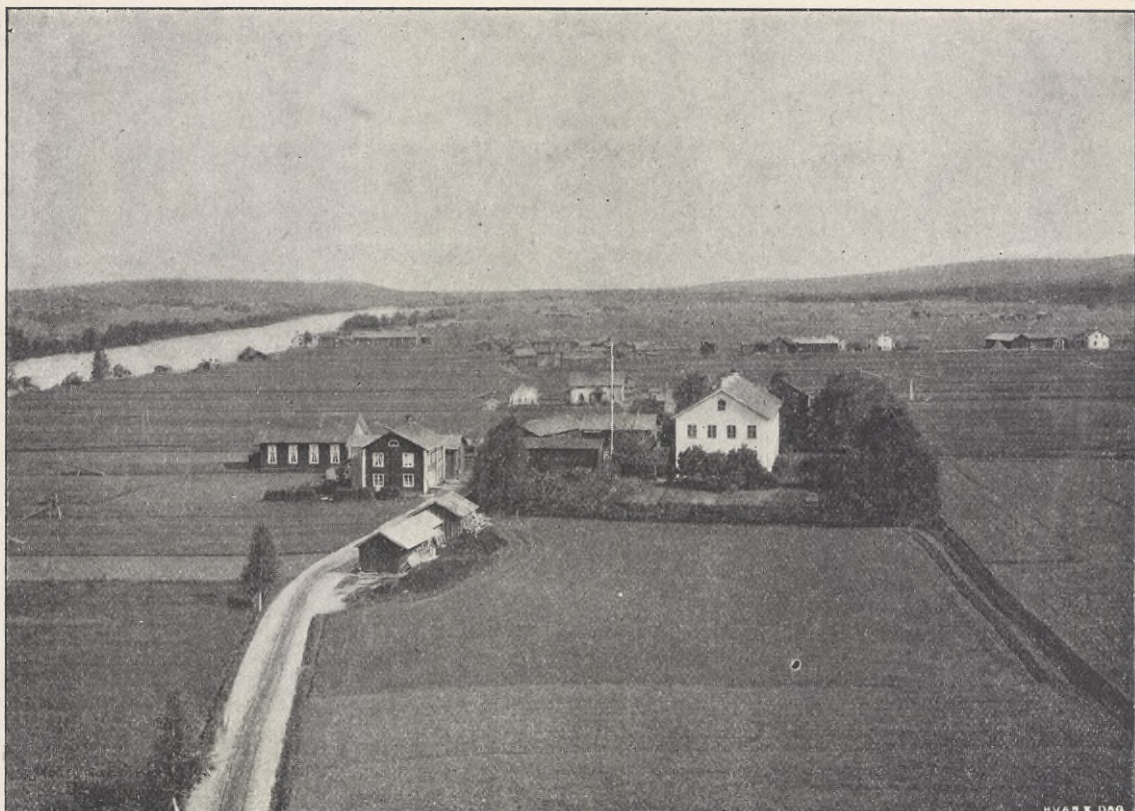
»Det som nu återstod att göra var det allra svåraste. Det var att bygga upp kyrkbyn, som bredde ut sig midt i socknen på båda älfsträn-

Kliché: Bengt Ståfersparre.

KYRKAN.

»Till sist låg hela kyrkbyn där med sina hvita och röda hus inbäddade i grönt.»

HVAR X DAG. Kliché: Kem. A.-B. Benyt. Sjöfersparre Stilm—Gbg.

SKOLHUSET

»Hon måste ha mycken plats för skolan. Den skulle resa sig på älfstranden, ett väldigt vitt tvåvåningshus med stor trädgård omkring och hög flaggstång på gården.»

derna. Hon fick flytta om stenarne och glasbitarne många gånger, innan hon fick reda i allt vimlet. Kronofogdens hus ville tränga ut handelsboden, och häradshöfdingens fick ej plats bredvid doktors. Och bara detta att komma ihåg alltsammans, som fanns där: kyrkan och prostgården, apoteket och postkontoret, de stora bondgårdarna med sina uthuslängor, gästgifvargården, jägmästargården, telegrafstationen — — —

»Till sist låg hela kyrkbyn där med sina hvita och röda hus, inbäddade i grönt. Nu var det bara en enda sak, som fattades.

»Hon hade haft så brådtom med allt detta för att få börja med skolhuset, som också skulle ligga där i kyrkbyn.

»Hon måste ha mycken plats för skolan. Den skulle resa sig på älfstranden, ett väldigt vitt tvåvåningshus med stor trädgård omkring och hög flaggstång på gården.»

NASDRÄKTERNA.

Kliché: Benyt. Sjöfersparre.

DET VACKRA TOTTIESKA HUSET I NYTT SKICK.

Foto. Lamm, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöfersparre.

TOTTIESKA HUSET vid Skeppsbron i Stockholm, tillhörigt Städernas Allm. Brandstodsbolag.

Foto. Lamm, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöfersparre.

ENTRÉEN TILL TOTTIESKA HUSET.

Af gamla Stockholm återstår numera icke alltför mycket. »Vandalerna» ha farit illa fram öfver hufvudstaden och, drifna af begär att öppna gator eller i spekulativt syfte, härjat bland de gamla, stämpningsfulla husen.

Och äfven där man icke helt och hållet rödjt undan, utan nöjt sig med att restaurera, har man ofta gått alltför hårdhänt till väga. Man har restaurerat så, att det hela blifvit något alldeles nytt, om också i gammal stil, och därigenom verkat nytt, oaktadt man sökt åstadkomma en ålderdomlig prägel.

Men lyckligtvis finnes det också folk, som har värnadt för det gamla och kan sitt fack. Det är oss sålunda ett nöje att dag i bild visa det s. k. Tottieska huset, Skeppsbron nr 20, uppbyggt en gång i tiden af Tessin och nu tillhörigt Städernas Allmänna Brandstodsbolag. Professor I. G. Claesson, som uppgjort ritningarne till dess delvisa ombyggnad, har låtit den ursprungliga byggnaden tjäna till förebild. Nytt och gammalt mötas på ett förträffligt sätt, tack vare att arkitekten bibehållit det gamla midtpartiet, m. m.

Just i dessa dagar har byggnaden erhållit en yttre dekoration, i det att i de större nischerna å fasaen till Skeppsbron blifvit uppsatta två i sandsten huggna figurer, elegant utförda af artisten J. A. Wetterlund, samme man som modellerat en del af de dekorativa figurer, som utvändigt pryda kungliga slottet.

Vi begagna oss af tillfället att återgifva äfven några andra bilder från den präktiga byggnaden. Entréen har, som man ser, en fullt gammaltids stämning. I sessionsrummet synes en antik marmorspisel och holländska väggmålningar. Det hela vittnar om, att man icke låtit något förfaras.

Foto. Lamm, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöfersparre.

DE TVENNE NYA SANDSTENSSTATYERNA i entréen till Tottieska huset.

Foto. Lamm, Stockholm.

Kilohé: Bengt Sjöfverparre.

TOTTIESKA Huset: Städersnas Allmänna Brandstodsbolags sessionsrum.

EN HERREGÅRDSSÄGEN.

Originalberättelse för HVAR 8 DAG af C. C.

»Jo, jo men, så är det, friherrinnan! tro mig: när något fördoldt, som ej skall blifva uppenbart, är på väg att komma i dagen, brinner stället ned med hela kalaset.» Och gamla mor Annika nickade eftertänksamt med sitt gamla 80-åriga hufvud åt den unga frun, som satt framför henne.

Denna senare kände sig så uppskakad och rädd efter nattens hemska tilldragelser. Så främmande äfven i det nya landet. Den gamla stränga husfrun å det under den förflutna natten nedbrunna slottet hade dött för ett år sedan, och nu hade hennes förut aflidne mans dotterson i ett föregående gifte (den unga fruns man) kommit öfver från Finland för att arrendera stället af den nuvarande ägaren — den gamlas sonson. De hade slagit sig ned i den närbelägna hufvudstaden medan det nya hemmet inreddes, och den unga friherrinnan reste därunder till och ifrån.

I går hade hon lagt sista handen vid anordningarna i det ståtliga slottet — Gustaf den 1:stes födelseort. Hon hade stått i solnedgången uppe på kullen, där nu endast grunden återstod af den gamla borg, hvarest en af våra största konungar såg dagens ljus, och hört sin man förtälja hans saga.

Så hade hon ännu en gång gjort en rond genom det »nya» slottet, som äfven det var gammalt, och hade gått igenom många händer innan den snåla, men kraftfulla gamla friherrinnan, som nu gått bort,

där styrde och ställde, sedan hennes man blifvit landsförvisad för delaktighet i Anjalaförbundet.

Unga friherrinnan B. slutade sin afsyning i köket, och stod just och resonerade med sin tjänarinna om huru bra det skulle vara att hafva ett litet skåp eller väggkontor därstädes. Därunder strök hon i tankarne öfver väggen, och fick känna konturerna af en dörr under tapeterna. Raskt ref hon af ett stycke af dessa sednare och blottade verkligen en dörr, som hastigt frigjordes från det döljande papperet, och lätt bändes upp med en stark köksknif. Innanför dörren fann hon ett litet prång, i hvars ena hörn en smal, brant trappa skymtade.

»Se hit, Lotta! Det här måste vi undersöka. Däruppe kunna vi kanhända få en liten treflig handkammare.»

Matmor och tjänarinna trefvade sig upp för trappan, och funno sig framför en dörr, genom hvars tomma nyckelhål en svag dager silade. Således fanns här ett rum eller kontor med fönster.

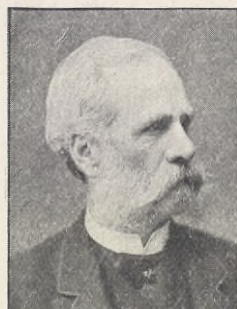
»Spring efter en tång och något att bända med, Lotta. Jag vill äntligen hafva reda på detta innan jag reser in till staden i kväll.»

Medan hon väntade på Lotta, sökte friherrinnan med sina spåda fingrar bända upp dörren, och pröfvade alla nyckelarme i sin nyckelkorg i låset — men allt förgäfves. Emellanåt lade hon ögat intill en springa i öfre dörrspegeln och sökte titta in; men

(Forts. å sid. 128)

:: VECKANS ::

O. N. A. V. ADLERCREUTZ,
f. d. löjtnant, godsägare, fyllde
70 år den 6 november.

J. KINBERG,
Stockholm, f. d. provinsialläkare,
fyllde 70 år den 7 nov.

B. G. STRÖMMAN,
Stockholm, f. d. öfverstelöjtnant
vid Skaraborgs Regte, fyllde 70 år
den 12 nov.

WILH. HÄRNQVIST,
Stockholm, aktuarie och registra-
tor i generallandmäterikontoret,
60 år den 2 november.

ERNST OLBERS,

kongl. hofpredikant, fil. doktor, folkskoleinspektör, kontraktspastor, kyrkoherde i Landskrona och nyligen utnämnd till kyrkoherde i Trelleborg, framstående andlig talare och kommunalman.
Fyllde 65 år den 8 november.

HUGO EMANUEL HAMBERG.

Till föreståndare för Meteorologiska anstalten i Stockholm efter nyligen aflidne professor Rubenson, har af Vetenskapsakademien utsetts t. f. föreståndaren, amanuensen vid anstalten, fil. d.r. H. E. Hamberg. Den nye föreståndaren, med titeln professor, är född 1847, student 1865 samt fil. d.r. 1872. då han blef amanuens vid meteorologiska observatoriet i Uppsala. Genom bearbetning i olika riktningar af observatoriemateriel till hans förfogande, har prof. Hamberg väsentligt vidgat kannedomen om Sveriges klimatiska förhållanden.

J. O. RAMSTEDT,
statsråd, fyllde 50 år den 7 november.

A. O. LINDFORS,
professor i Uppsala, fyllde 50 år
den 8 november.

L. J. MELLÉN,
prost och kyrkoherde i Ränge-
dala, 80 år den 10 nov.

C. TH. KLINTBERG,
f. stadsnotarie, nu utnämnd till
rådmän i Stockholm.

PORTRÄTTGALLERI

O. STERNVALL,

den bekante skådespelaren, fyllde 50 år den 12 nov.

G. LUNDSTEDT,

direktör för mineralvattenaktiebol. Haga i Stockholm, 50 år den 29 oktober.

K. RINMAN,

den af författare och publicister kände och värderade faktorn å Alb. Bonn ers tryckeri i Stockholm, fyllde 50 år nyligen.

† R. HOLMBLAD,

f. medarbetare i Posttidningen, afled i Stockholm den 7 nov.

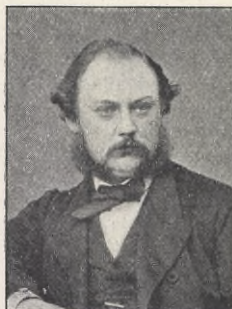
† W. HANSEN-GRUT.

Den 1 november afled å egendomen Gammalstorp den framstående jorddrotten William Hansen-Grut. Född i Danmark 1840, voro föräldrarna statsrådet A. N. Hansen och hans maka, född Grut. Genomgick tekniskt läroverk och arbetade som ingenjör vid järnvägsbyggnad; deltog som frivillig i 1864 års danska krig och befordrades till löjtnant. Agnade sig åt jordbruk i hemlandet och flyttade 1870 öfver till Sverige och köpte den stora egendomen Gammalstorp i Tuns socken. Ansedd som framstående jordbrukare, förlorade länet i Hansen-Grut en af sina främste målsmän för jordbruk och kreatursskötsel. Sörjes närmast af maka och barn.

† ALFRED EMANUEL MALMGREN.

En af hufvudstadens mera kända och populära personligheter, krigsrådet A. E. Malmgren, afled den 7 november. M. var en kunnig och dugande tjänsteman samt en inom ordensväsendet högt skattad broder, känd som lycklig talare. Sörjes närmast af maka och barn.

† J. E. ÖHRMAN,

telegrafassistent, afled i Södertelje den 6 nov. vid 75 års ålder.

† A. F. KJELLMAN,

landbrukare, afled den 3 nov. 67 år gammal.

† K. O. ZETHELIUS,

byrådirektör i järnvägsstyrelsen, afled i Stockholm den 8 nov., 50 år gammal.

† A. A. H. BERGSTRAND,

amanuens i civildepart., e. o. hofrättsnotarie, afled nyligen vid endast 32 års ålder.

(Forts. fr. sid. 125.)

därinne var så skumt att hon ingenting såg, och en täppt, unken luft utträngde därifrån.

Plötsligt kom det öfver henne en slags hemsk rädsla: den där ohyggliga förmimmelsen af något okänt, ohyggligt, som framkallar en pillrande känsla i hårtötterna, och ett krypande i alla nerver. Hennes hjärta började häftigt klappa — det föreföll henne som hölls dörren igen inifrån af någon okänd makt.

Hon släppte den hastigt, ilade så fort hon kunde för mörkret utför trappan och in i köket, liksom vore hon förföljd. Där slog hon hårdt igen dörren till prånget midt för näsan på den förbluffade Lotta, hvilken helt lifvad för upptäcktsfärden, återkom beväpnad med hvarjehanda verktyg.

»Kors bevarare mig, hvad är det åt friherrinnan? Hon ser ju akkurat ut som om hon sett ett spöke!»
 »Vi bry oss ej om det där kontoret i kväll. Jag har brådt in till barnen. Adjö med dig, Lotta, klockan tio i morgon förmiddag äro vi väl här — ha kaffet i ordning till dess.»

Hennes oförklarliga fasa hade redan gifvit vika för hennes naturliga, nyktra förstånd, och hon skämdes för sin »dumma spökrädsla», hvilken under den tre mil långa färden till staden föreföll henne allt mera löjlig.

Men då natten var som mörkast, flaxade plötsligt den röda hanen med sina glödande vingar öfver det gamla slottet. Då för tiden funnos hvarken telefoner eller telegrafer, som kunde bära rop om hjälp vida omkring. Långt var det till grannarna, dåliga släckningsapparater funnos att tillgå. Gårdens folk gjorde nog sitt bästa, men planlöst och utan någon ledande kraft, blef deras släckningsarbete utan resultat. Och då arrendatorn klockan 10 påföljande dag körde upp på gården, återstod af den åldriga byggningen endast jordvåningen och den åt trädgårdssidan belägna souterainen. Hela deras så omsorgsfullt ordnade hem var en rykande askhög.

Vi behöfva ej skildra det olyckliga unga parets känslor. Många timmar dröjde det innan friherrinnan B. hunnit sansa sig nog, för att ordna en provisorisk bostad i den lilla flygelbyggningen, och samla ihop de lösören, som blifvit kringkastade här och där på backarne — »räddades», som det kallas!

Då hon i skymningen, trött och förbi, sjunkit ned på en träpall i mjölkammaren, nu apterad till familjens sofrum, erinrade hon sig ett yttrande som hon hört vid sin ankomst, men då ej gifvit akt på. Den gråtande, förskrämda Lotta hade nämligen sagt åt barnflickan: »Ja, ja, gamla Annika, hon vet nog hvem som tändt på. Hon har reda på mycket hon, bara en kan få det ur henne.»

Friherrinnan gjorde sina förfrågningar, och fick veta, att Annika var en gammal pensionerad f. d. tjänarinna hos den förra ägarinnan af gården. Hon uppsökte henne i hennes lilla vindskammare i rättarbyggningen, och där sitter hon nu, lyssnande till den gamlas af ålder darrande stämma.

»Tro mig — ingen människa har tändt på — utan det måste så gå som det gått — huset måste brinna! Lotta har talat om hvad hon och friherrinnan gjorde i går.»

Och åter vinkade gumman hemlighetsfullt. Åter kände den unga frun huru den där hemska förmimmelsen hon haft framför den stängda kontorsdörren, kom krypande öfver henne.

»Mor Annika», viskade hon, »vet ni hvad som finns i det tillstängda kontoret ofvanpå köket?»

»Ja, se nu är det så längesedan det hände,

och borta är det också, och alla äro döda, så nu kan jag nog tala om hvad jag vet, fast inte är det så mycket just. För se, den människa fanns inte på jorden som visste hvad gamla nådi friherrinnan tänkte och gjorde. En sträng och barsk fru var hon, men en sådan ordning som hon höll, får en leta efter, om den ens finns att få si, nu för tiden. Hå, hå, ja, ja! Men hur var det nu? Låt mej si. — Jo, det vet nog nådi friherrinnan, hvilket stort elände det var med vår nådige kung Gustaf, som vardt ihjalskjuten bäst han dansade på bal i nya Operahuset? Ja — jag var bara unga barnet då, men jag minnes så väl som den dag som är, hur fasligt »alternerad» friherrinnan blef, då ett ridande bud från Stockholm kom med bref om händelsen. Vi tjänare fingo, förstas, höra hela eländet af ryttaren, som skulle hafva sitt traktamente i köket. Ja — voj, voj, så ohyggligt det var. Vi sutto så tätt ihop vi möjligen kunde kring den stora köksspisens, och köks-Mari värmdes sirapsdricka åt oss medan vi hörde på. Rätt som det var öppnades dörren, och där stod gamla friherrinnan så blek och vit som en kalkad vägg i synen, och vi blefvo så rädda som om vi skulle mördas hvar enda en. Och så sa' hon: Per får taga de bruna vagnshästarna och stora rustvagnen och åka till Stockholm till general Pechlins och hämta en kista. Han skall gifva sig af klockan fyra i morgon bittida, sa' hon, och inte slamra och prata med en lefvande själ i staden, sa hon. Och inte söla på hemvägen, sa' hon. Och så gick hon igen, och jag tror inte att någon af oss så mycket som drog andan på en hel kvart sedan hon stängt dörren. Inte torde vi gå och lägga oss heller, utan vi sutto uppe tillsammans i köket hela natten tills att Per gaf sig af. Hå, hå! ja, ja! så'na tider det var!» och gumman Annika vaggade fram och tillbaka med kroppen. Så tog hon sig en pris ur sin näfverdosa, och fortsatte sin berättelse:

»Jaha — så kom då Per tillbaka i skumrasket, och hade med sig en faseliga stor kista med blanka spikar och hänglås. Han stannade framför stora trappan, och nådi friherrinnan själfver kom ut och tog emot honom. Och så fick jag springa efter rättar-Kalle och Jöns fodermarsk, och båda trädgårdsdrängarne, och så kånkade de upp kistan till det där kontoret ofvanför lilla trappan bredvid köket. Och nådi friherrinnan stängde själf dörren, och så sa' hon: nu tiger ni allesamman som om ni aldrig sett någonting, sa' hon. Och så smetades det tapeter öfver nedre dörren, så ingen skulle se den. Men karlarne som buro kistan, sade att hon var så himla tung, så inte var det rätt med den inte. Och hvem som först sade det, vet inte jag, men ut kom det, man och man emellan, att det var Ankarströms kropp, som låg i kistan. Fast det kan en veta var bara prat. Rättar-Kalle, som var liksom litet lärder och kunde läsa, han sade att det nog bara var papper, för sådana kunde vara hiskligt farliga, sa han. Vare hur som helst, så nog fanns där något faseligt i henne i alla fall, för annars hade ej det händt som hände i natt som var. Ty jag säger än en gång, att när något fördoldt som ej skall blifva uppenbart, är på väg att komma i dagen, brinner stället ned med hela kalaset! Och hvem som tändt på, och hvad som fanns i den stora kistan — det får ingen veta förrän på yttersta dagen, när allt, så godt som ondt skall fram i ljuset.»